Energiebesparingsplicht in de Gemeente Teylingen

Rekenkameronderzoek

Inhoud

- Aanleiding
- Aanpak
- Context
- Conclusies
- Aanbevelingen

Vragen tijdens de presentatie

Aanleiding van het onderzoek

- Teylingen nam deel aan landelijk DoeMee-onderzoek Energiebesparingsplicht (2024): Hoe werkt toezicht en handhaving?

- Teylingen streeft zelf naar klimaatneutraliteit in 2050, met lokale en duurzame energieopwekking. Energiebesparing is een belangrijke pijler.

Aanpak van het onderzoek

- Algemene Rekenkamer landelijk, 109 gemeentelijke rekenkamers lokaal; uitvoering door Ecorys.

- Invulling in Teylingen via vragenlijst Ecorys en interviews ambtenaren gemeente en Omgevingsdienst West-Holland door de rekenkamer.

Context: Wat is de Energiebesparingsplicht?

- Geldt bij wet sinds 1993, herzien in 2019.
- Voor bedrijven met jaarlijks verbruik > 50.000 kWh stroom of 25.000 m³ gas.
- Zij zijn wettelijk verplicht om energiebesparende maatregelen te treffen die binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden.
- Maatregelen staan op een Erkende Maatregelenlijst (EML) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

- Voorbeeldmaatregelen:
  - Isolatie van leidingen
  - LED-verlichting
  - Warmtepompen
  - Energiezuinige installaties

Context: Wat is de informatieplicht?

- Sinds 2019: bedrijven moeten elke 4 jaar rapporteren aan de RVO over de genomen maatregelen.

- Informatie wordt gebruikt door omgevingsdiensten om toezicht en handhaving uit te voeren.
  - Centrale rapportage via RVO-portaal
  - Niet voldoen = overtreding

Context: Hoe is het toezicht in Teylingen geregeld?

- Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) voert het toezicht uit in mandaat van de gemeenten uit het werkgebied.
- Binnen Teylingen vallen **140 bedrijven** onder de verplichtingen.
- Er is een **vierjarige controlecyclus** voor alle bedrijven, selectie en prioriteit van toezicht volgen uit eigen risicoanalyse en energieverbruik.
- Controle door bezoek op locatie en vergelijking met erkende maatregelenlijst (EML).
- De Cyclus 2019-2023 is afgerond, de volgende cyclus is gestart.

Context: Financiën en cijfers Teylingen

Totale gemeentelijke bijdragen aan ODWH: €21.698.000
- Bijdrage Teylingen is 5% voor alle taken: € 1.067.000

Totaal aantal uren ODWH beschikbaar: 183.542 uren
- Aandeel Teylingen is 5% voor alle taken: 9.995 uren

- Begrotingspost Programma Duurzaamheid ODWH: € 1.769.150

Resultaat controles Teylingen:
- 80% van bedrijven voldoet niet aan informatieplicht;
- 50% blijft na (her)controle blijft in overtreding.

- Vele overtredingen komt door 4-jaarlijkse updates/verzwaring van maatregelenlijst; zorgt tegelijk ook voor bewustwording en actie.

- **Het besparingspotentieel in de gehele regio blijkt 10-20% te zijn.**

Conclusies

Conclusies (1/2)

1. **Ontbrekende sturing**

- Geen concrete afspraken of KPI’s (Key Performance Indicators) tussen gemeente en ODWH;
- Sturing op de uitvoering daardoor niet mogelijk.

2. **Onvoldoende lokale rapportage**

- Rapportages van ODWH zijn gebaseerd op het hele werkgebied;
- Daardoor onvoldoende inzicht in de voortgang en resultaten binnen de gemeente Teylingen zelf.

Conclusies (2/2)

3. **Beperkte zichtbaarheid van de impact**

- Geen zicht op daadwerkelijke CO2-reducties die voortkomen uit de getroffen energiebesparende maatregelen;
- Effect is niet meetbaar en moeilijk te monitoren.

4. **Onbenut besparingspotentieel**

- Het besparingspotentieel is 10-20% in de regio;
- Verzilvering vergt effectiever toezicht en gerichte maatregelen.

Aanbevelingen

1 - Duidelijke sturing en KPI’s

- Vraag het college om in samenwerking met de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) duidelijke afspraken en specifieke prestatie-indicatoren (KPI’s) vast te stellen voor de uitvoering van de energiebesparingsplicht en informatieplicht.

- College: Dit herkennen wij en nemen we mee bij de contractering van de ODWH. We onderschrijven de aanbevelingen.

2 - Verbeterde rapportages en transparantie

- Vraag het college om bij de ODWH aan te dringen op het verstrekken van meer toegespitste lokale rapportages, zodat de gemeenteraad beter inzicht krijgt in de voortgang en effectiviteit van de energiebesparingsmaatregelen binnen de gemeente Teylingen met het oog op de eigen klimaatdoelen

- College: Dit herkennen wij en nemen we mee bij de contractering van de ODWH. We onderschrijven de aanbevelingen.

3 - Monitor de impact beter

- Verzoek het college om in overleg met de ODWH, en waar nodig andere gemeenten uit het werkgebied van de ODWH te onderzoeken of de gerealiseerde CO2-reducties beter kunnen worden gekoppeld aan de genomen energiebesparende maatregelen.

- College gaat niet specifiek in op deze aanbeveling.

- Advies rekenkamer: Neem dit mee in de contractvorming, ook met oog op de eigen klimaatambities zoals opgenomen in de Lokale Energiestrategie (LES) Teylingen.

4 - Maximaliseren van besparingspotentieel

- Vraag het college bij te dragen aan de maximalisatie van het besparingspotentieel door gerichte maatregelen te nemen en te continueren, zoals bedrijven goed te informeren en te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen.

- Reactie College op deze aanbeveling ontbreekt.